

دستورالعمل ساختار و وظایف واحد مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه

به منظور مبارزه با پولشویی و جلوگیری از تأمین مالی تروریسم و همچنین فراهم آوردن تمهیدات لازم برای اجرای مواد ۱۸ و ۱۹ آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۴۳۴/ت/۴۳۱۸۲ ک مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۴ وزیران عضو کارگروه تصویب آیین نامه‌های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی، « دستورالعمل ساختار و وظایف واحد مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه » به شرح ذیل ابلاغ می‌شود:

ماده (۱) اصطلاحات و عبارات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر تعریف می‌شوند:

- ۱-۱- قانون: قانون مبارزه با پولشویی - مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲ مجلس شورای اسلامی.
- ۱-۲- آئین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۸/۰۹/۱۴ و اصلاحات بعدی آن.
- ۱-۳- شورا: شورای عالی مبارزه با پولشویی موضوع ماده ۴ قانون.
- ۱-۴- دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی مبارزه با پولشویی موضوع تبصره ۱ ماده ۴ قانون.
- ۱-۵- واحد اطلاعات مالی: واحدی ملی، متمرکز و مستقل که مسئولیت دریافت، تجزیه و تحلیل و ارجاع گزارش‌های عملیات مشکوک به مراجع ذیربط را به عهده دارد؛ به شرح مذکور در ماده ۳۸ آیین‌نامه.
- ۱-۶- واحد مبارزه با پولشویی: واحدی است مستقر در شرکت که به عنوان متولی مبارزه با پولشویی، عهده‌دار تکالیف مقرر در مواد ۱۸ و ۱۹ آیین‌نامه می‌باشد.
- ۱-۷- بیمه مرکزی: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۱-۸- مؤسسه بیمه: هر یک از مؤسسات بیمه مستقیم یا اتکایی که دارای مجوز فعالیت از بیمه مرکزی می‌باشند.
- ۱-۹- شرکت: بیمه مرکزی و هر یک از مؤسسات بیمه موضوع بند ۸-۱.
- ۱-۱۰- بیمه نامه یا قرارداد بیمه: سندی کتبی مشتمل بر مشخصات و تعهدات بیمه‌گر و بیمه‌گذار و شرایط عقد بیمه.
- ۱-۱۱- بیمه‌گذار: شخص حقیقی یا حقوقی است که مشخصات وی در بیمه‌نامه یا قرارداد بیمه ذکر گردیده و متعهد پرداخت حق بیمه است.
- ۱-۱۲- حق بیمه: وجهی که بیمه‌گذار بابت تعهدات بیمه‌گر به وی می‌پردازد.

۱۳-۱- الحاقیه: سندی که هر گونه تغییر در بیمه نامه یا قرارداد بیمه از طریق آن صورت می گیرد و جزء لاینفک بیمه نامه محسوب می شود.

۱۴-۱- خدمات بیمه‌ای: شامل عرضه بیمه مستقیم و اتکایی، خدمات واسطه‌گری بیمه و خدمات ارزیابی خسارت بیمه‌ای.

۱۵-۱- عرضه کننده خدمات بیمه‌ای: شامل بیمه مرکزی، موسسات بیمه مستقیم و اتکایی، نمایندگان بیمه، دلالان رسمی بیمه و ارزیابان خسارت بیمه‌ای.

۱۶-۱- متقاضی خدمات بیمه‌ای: هر شخص حقیقی یا حقوقی یا نماینده قانونی ایشان که برای استفاده از خدمات بیمه‌ای، به عرضه کننده خدمات بیمه‌ای مراجعه می کند.

۱۷-۱- شناسایی: تطبیق و ثبت مشخصات اظهارشده توسط متقاضی خدمات بیمه‌ای با مدارک شناسایی و در صورت اقدام توسط نماینده یا وکیل وی علاوه بر ثبت مشخصات وکیل یا نماینده، ثبت مشخصات اصیل در فرم‌های مربوط به متقاضی خدمات بیمه‌ای به هنگام ارائه خدمات.

۱۸-۱- ساها (سامانه احراز هویت اشخاص): سامانه‌ای مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی است که از طریق ارتباط با پایگاه‌های ذی ربط (از قبیل سازمان ثبت احوال کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، شرکت پست، سازمان امور مالیاتی) پاسخ به استعلام شرکت‌ها در مورد احراز هویت اشخاص مختلف و نشانی آن‌ها را تسهیل می نماید.

۱۹-۱- معاملات و عملیات بیمه‌ای مشکوک: معاملات و عملیاتی که عرضه کنندگان خدمات بیمه‌ای با در اختیار داشتن اطلاعات و با قرائن و شواهد منطقی ظن پیدا می کنند که این عملیات به منظور پولشویی انجام می شود.

تبصره: منظور از قرائن و شواهد منطقی عبارت است از شرایط و مقتضیاتی که یک انسان متعارف را وادار به تحقیق در خصوص منشاء مال و انگیزه انجام عملیات بیمه‌ای می نماید.

ماده ۲) بیمه مرکزی و موسسات بیمه موظفند واحدی مستقل و یا یکی از واحدهای ذیربط خود را با توجه به وسعت و گستردگی سازمانی به عنوان «واحد مبارزه با پولشویی» تعیین و مسئول آن را به دبیرخانه معرفی نمایند. مؤسسات بیمه همچنین موظفند مسئول واحد مبارزه با پولشویی خود را به بیمه مرکزی نیز معرفی نمایند.

تبصره: واحد مبارزه با پولشویی در مؤسسات بیمه مستقیماً تحت نظر بالاترین مقام مؤسسه و در بیمه مرکزی تحت نظر رییس کل فعالیت خواهد نمود.

ماده ۳) بیمه مرکزی و موسسات بیمه موظفند متناسب با گستره تشکیلات و فعالیت خود، ترتیبات لازم را به گونه ای اتخاذ نمایند که اطمینان لازم برای اجرای قوانین و مقررات مربوط به مبارزه با پولشویی حاصل گردد.

ماده ۴) وظایف واحد مبارزه با پولشویی به شرح زیر می باشد:

الف) بررسی، تحقیق، اولویت بندی و اعلام نظر در مورد گزارش های دریافتی.

ب) ارسال فوری و محرمانه گزارش های مذکور بدون اطلاع متقاضی خدمات بیمه ای در قالب فرم های مشخص شده به واحد اطلاعات مالی.

ج) نظارت بر فعالیت متقاضیان خدمات بیمه ای

د) تامین اطلاعات تکمیلی مورد نیاز واحد اطلاعات مالی و سایر مراجع که در امر مبارزه با پولشویی ذی صلاح می باشند.

ه) استفاده از نرم افزارهای لازم به منظور تسهیل در دسترسی سریع به اطلاعات مورد نیاز در اجرای قانون و مقررات و نیز شناسایی سیستمی معاملات مشکوک.

و) طراحی سازوکار لازم جهت نظارت و کنترل فرآیندهای مبارزه با پولشویی (شامل جمع آوری و تحلیل اطلاعات، استخدام نیروها، آموزش و غیره) و ارزیابی و ممیزی میزان اجرای آن توسط عرضه کنندگان خدمات بیمه ای.

ز) صدور شیوه نامه های لازم در خصوص اجرای قانون و مقررات مربوط به مبارزه با پولشویی پس از هماهنگی لازم با بالاترین مقام شرکت و اطلاع دبیرخانه

ح) بازرسی و نظارت بر واحدهای ذی ربط در شرکت به منظور اطمینان از اجرای کامل قوانین و مقررات.

ط) ارایه گزارش های مربوط به اقدامات بیمه مرکزی و سایر موسسات بیمه در امر مبارزه با پولشویی و نتایج آن به دبیرخانه.

ی) نگهداری سوابق و گزارش مکاتبات در خصوص موارد مشکوک به پولشویی

ل) تهیه برنامه سالانه اجرای قانون در بیمه مرکزی و موسسات بیمه و کنترل ماهانه میزان اجرای آن

ماده ۵) به منظور تسریع در رسیدگی به گزارش ها، شرکت موظف است تمهیدات لازم را در جهت همکاری سایر واحدها با واحد مبارزه با پولشویی فراهم نماید.

ماده ۶) تمامی کارکنان مرتبط با خدمات بیمه ای در شرکت موظفند در صورت اطلاع از وجود معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی، مراتب را بدون اطلاع متقاضی، به واحد مبارزه با پولشویی اعلام نمایند.

ماده ۷) بیمه مرکزی موظف است در بازرسی های معمول و موردی خود از مؤسسات بیمه، دفاتر دلالی رسمی بیمه و ارزیابان خسارت بیمه ای، رعایت قوانین مبارزه با پولشویی را مدنظر قرار داده و گزارش های لازم در خصوص رعایت یا عدم رعایت قانون را به دبیرخانه ارسال نماید.

ماده ۸) بیمه مرکزی موظف است هنگام تاسیس مؤسسات بیمه، قوانین مبارزه با پولشویی را در ابعاد مختلف مدنظر قرار داده و رعایت نماید. همچنین مؤسسات بیمه موظفند در زمان تاسیس تعهدات لازم مبنی بر رعایت قوانین مبارزه با پولشویی را به بیمه مرکزی ارائه دهند. تبصره: صدور هرگونه مجوز اعطای نمایندگی، تاسیس شعبه و... توسط شرکت منوط به رعایت قوانین مبارزه با پولشویی و عدم سوء سابقه در این زمینه می‌باشد.

ماده ۹) مؤسسات بیمه موظفند در بازرسی های معمول و موردی خود از شعب و دفاتر نمایندگان حقیقی و حقوقی بیمه، رعایت قوانین مبارزه با پولشویی را مدنظر قرار داده و گزارش های لازم در خصوص رعایت یا عدم رعایت قانون را به دبیرخانه ارسال نمایند.

ماده ۱۰) بیمه مرکزی موظف است با هماهنگی دبیرخانه، سازوکارهای لازم را در خصوص اجرای قوانین مبارزه با پولشویی در عرضه کنندگان خدمات بیمه ای - که قبل از تصویب این دستورالعمل مجوزهای لازم را اخذ و مشغول به فعالیت می باشند - تدوین و اجرا نماید.

ماده ۱۱) شرکت موظف است با همکاری دبیرخانه، ترتیبات لازم جهت برقراری دوره های آموزشی بدو خدمت و ضمن خدمت کارکنان زیرمجموعه خود را فراهم نماید. این دوره ها باید در جهت آشنایی با قانون، آئین نامه و دستورالعمل های مربوط، نحوه عملکرد پولشویان و به ویژه آخرین شگردهای پولشویان و سایر موارد مربوط باشد.

تبصره ۱: مؤسسه بیمه موظف است با همکاری دبیرخانه برنامه های آموزشی مستمر در زمینه مبارزه با پولشویی را برای نمایندگان و بازاربازان آنان اجرا نماید.

تبصره ۲: بیمه مرکزی موظف است با همکاری دبیرخانه برنامه های آموزشی مستمر در زمینه مبارزه با پولشویی را برای دلالتان رسمی بیمه اجرا نماید.

این دستورالعمل در یازده ماده و پنج تبصره در دوازدهمین جلسه شورای عالی مبارزه با پولشویی مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۲ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراست.